

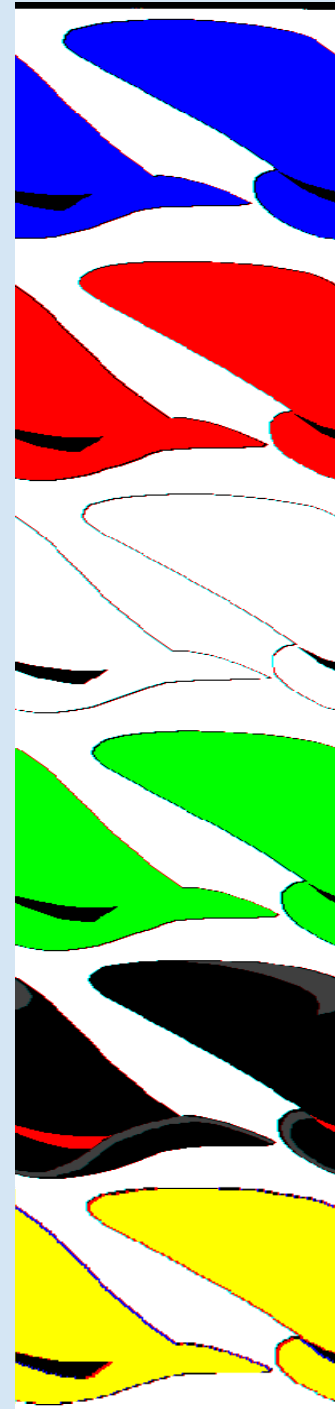
THE THINKING HATS

Als we denken proberen we vaak teveel dingen tegelijk te doen. Daardoor ontstaat verwarring. Emotie, hoop, informatie, logica en creativiteit strijden om voorrang. Het denken is als jongleren met teveel ballen tegelijk.

Het concept van de 'denkhoeden' splitst ons denken in zes verschillende denkstijlen. Iedere stijl wordt daarbij gesymboliseerd door een 'Denkende Hoed'. Iedere Denkende Hoed wordt gesymboliseerd door een unieke kleur die past bij de denkstijl.

Zo is de kleur van emotie rood en de denker met de rode Denk Hoed op geeft dus aan dat hij emotioneel denkt of een emotionele reactie geeft. Daarmee wordt de denker in staat gesteld één ding tegelijk te doen, door één hoed tegelijkertijd op te hebben. Het resultaat is dat richting aan het denken gegeven wordt en dat verwarring voorkomen wordt.

Door het opzetten van een Denk Hoed wordt het voor de omgeving ook duidelijk welke denkstijl de denker op dat moment hanteert. Dat geeft niet alleen duidelijkheid, maar tevens een mogelijkheid om denkers op één 'denklijn' te krijgen.

THE LEADERSHIP CORP

DE SPELREGELS VAN DE DENKENDE HOEDEN

Het welbewust opzetten van een hoed is een veelzeggende handeling. Of je dat nu doet in gedachte of in daad, door werkelijk een hoed op te zetten.

Het algemene denken wordt bij het gebruik van de Denkende Hoeden gesplitst in zes karakterrollen. Waardoor je, als je een hoed opzet, dat specifieke karakter vertaalt of weergeeft. Het welbewust aannemen van een karakter is niet vreemd of raar. Immers, als je een karakter neerzet, weet iedereen wat je doet. Zo krijg je ook automatisch de volmacht voor clown te spelen als je een clownspak zou aantrekken.

De verschillende hoeden hebben een verschillende kleur. Hierdoor zijn ze niet alleen gemakkelijk te herkennen en te onthouden (kleur zit in de rechter hersenhelft), maar de kleuren passen bij de denkstijl die de hoed weergeeft (de denkstijlen kunnen, afhankelijk van de kleur van de stijl, in de linker of de rechter hersenhelft zitten).

KENMERKEN VAN DE DENKENDE HOEDEN

Iedere hoed staat voor een bepaalde denkstijl. De kleur van de hoed geeft aan wat 'kleur van de denkstijl' is. Zo wordt groen vaak geassocieerd met lente of met het nieuwe leven van de lente. Vandaar dat de Groene Hoed te maken heeft met zaken als groei, nieuw leven en creativiteit.

De kleur wit wordt vaak geassocieerd met zuiver, klinisch of helder. De Witte Hoed staat dan ook voor feitelijk denken; getallen, feiten en cijfers.

THE LEADERSHIP CORP

Hieronder worden de belangrijkste kenmerken per hoed aangegeven.

De Witte Hoed

De Witte Hoed is de hoed van de feitelijkheid. Als je de Witte Hoed op hebt ga je op zoek naar cijfers, feiten, data, informatie en gegevens die betrekking hebben op het onderwerp waar je mee bezig bent.

Eigenlijk is wit helemaal geen kleur. Voor de Witte Hoed betekent dat in de praktijk dat er neutraal en objectief gedacht wordt.

De Gele Hoed

De Gele Hoed is de hoed van het optimisme en het positieve. Geel is de kleur van de zon en van de warmte. Zon en warmte geven groei. Dus de denker met de Gele Hoed is een denker die op een constructieve, open en positieve manier denkt en zoekt naar kansen en naar mogelijkheden voor groei en voor verbetering van ideeën.

De Groene Hoed

De Groene Hoed is de hoed van het creatief denken, het uit de gebaande paden en wegen treden op zoek naar nieuwe kansen en mogelijkheden. Groen denken is de kleur van de ideeëngenerator. Groen is de kleur van de lente en van vruchtbaarheid. De schepping van het nieuwe leven in de lente is groen. Dit geeft verandering van het bestaande en beweging.

De Rode Hoed

Rood is de kleur van de emotie, en de Rode Hoed geeft dus het emotionele standpunt weer. De emotie is niet altijd rationeel verklaarbaar. Het is een gevoel dat in je opkomt, waarvan je soms niet weet waar het vandaan komt (soms ook wel, als je bijvoorbeeld 'een rode waas' voor de ogen krijgt.)

Bij rood denken spelen zaken als je intuïtie, het geven van gevoelsoordelen, emoties en ingevingen een belangrijke rol. Let erop dat deze zowel positief als negatief van toon kunnen zijn, bijvoorbeeld: 'Ik kan het niet feitelijk onderbouwen, maar ik denk dat we die kans moeten aangrijpen' of 'Ik weet niet precies waarom, maar het zit me gewoon niet lekker'.

De Blauwe Hoed

De Blauwe Hoed heeft de kleur van de hemel. De hemel overkoepelt alles, en zo overkoepelt de Blauwe Hoed het denken. Als het ware zit de Blauwe Hoed denker in de helikopter en stijgt hij uit boven de inhoudelijke aspecten van het denken.

De Blauwe Hoed staat daarmee symbool voor het denken over het denken, ofwel de meta communicatie.

De denker met de Blauwe Hoed denkt na over het communicatieproces zelf, en zoekt naar de effectiviteit en de ineffectiviteit van het denken, en geeft daar adviezen in.

De Blauwe Hoed is daarbij ook de dirigent voor het gebruik van de overige hoeden.

De Zwarte Hoed

Zwart is, net zomin als wit, een kleur. De Zwarte Hoed is de hoed van het negatieve, van de rouw en van somberheid. De denker met de Zwarte Hoed is de 'advocaat van de duivel'. De zwarte denker geeft feitelijk (niet emotioneel, want dat doet de Rode Hoed) aan wat de negatieve kanten of de gevaren zijn en waarom iets niet zal lukken.

DE TOEPASSINGSGEBIEDEN VOOR DE DENKENDE HOEDEN

De methode van de Denkende Hoeden kan zowel gebruikt worden tijdens werving- & selectiegesprekken, talentontwikkelingsgesprekken, het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken en groepsbijeenkomsten, zoals vergaderingen en overleg, conflicthantering, creatief denken, probleemoplossen, en adviesgesprekken.

De methode is tevens zeer geschikt voor individueel gebruik, bijvoorbeeld voor het in kaart brengen en structureren van projecten, bij het maken van verslagen of rapporten, en voor het doen van zelfevaluatie.

Het jezelf en anderen bewust maken van een gewenste of ongewenste (denk-)rol is een mogelijkheid.

TOEPASSINGSCONSEQUENTIE VAN DE DENKENDE HOEDEN

In situaties waarin de Denkende Hoeden effectief toegepast worden is vaak een volgorde in het gebruik van de hoeden waar te nemen.

Uiteraard zal tijdens de fase van het genereren van ideeën of alternatieven voornamelijk gebruik gemaakt worden van de Groene Hoed. Het uitbouwen van de verzamelde mogelijkheden en ideeën kan gebeuren met de Gele Hoed. Daarna kunnen met de Rode en de Zwarte Hoed de gevonden mogelijkheden geëvalueerd worden. De sessie kan beginnen met de Witte Hoed. Deze wordt gebruikt bij het formuleren of herdefiniëren van het probleem of de vraagstelling.

Tenslotte zal de leider van de sessie veel gebruik maken van de Blauwe Hoed om het proces van de sessie in goede banen te leiden. Het jezelf of anderen bewust maken van een gewenste of ongewenste rol is daarbij tevens een mogelijkheid.

VOORDELEN VAN HET TOEPASSEN VAN DE DENKENDE HOEDEN

Het gebruiken van de zes denkende hoeden heeft verschillende praktische waarden in zich.

- Door een hoed op te zetten wordt je gelegitimeerd een duidelijk gedefinieerde rol te spelen.
- Door het opzetten van een bepaalde hoed kan je duidelijk je aandacht richten.
- Het is een praktisch en tegelijkertijd eenvoudig hulpmiddel (je kan iemand vragen op een andere manier van denken over te schakelen).
- Het gebruik van hoeden en kleuren maakt het mogelijk de regels van het spel vast te leggen.
- Je kan het makkelijk herkennen als je omgeving reageert met een andere hoed op dan jij, en vragen van hoed te wisselen om op dezelfde lijn te komen. Je maakt dan gebruik van het 'spiegel-effect'.
- Met behulp van de verschillende hoeden kunnen alle fasen van het creatieve denkproces doorlopen worden.